

A világ egyik legnagyobb zenei archívuma

A prágai nemzeti múzeum zenei osztályán az utóbbi időben számos külföldi zenetudós járt. A múzeum archívumaiban körülbelül 10 ezer nyomtatott anyagot és kéziratot őriznek. Ez egyébként a világ egyik legnagyobb zenei archívuma. Többek között értékes Beethoven, Mozart, Wagner kéziratok találhatóak itt.

A hangszerkollekcióban — amely körülbelül 2 ezer hangszerből áll — olyan XVI. századból származó lantok és ősi fúvóhangszerek találhatóak, amelyekkel a világ egyetlen zenei hangszer-múzeuma sem rendelkezik.

Mamut lelet a Tajmir félszigeten

Tajmir félszigetéről olyan mammut csontjait szállították Leningrádba, amely tízezer évvel ezelőtt élt. A maradványokat egy tajgai folyó torkolatában találták. A helybeli halászok elmondották, hogy néhány évvel ezelőtt partszakadás történt, s a mammut maradványait az áradás a partszakadás helyétől körülbelül egy kilométernyire levő torkolatig sodorta.

Ez a harmadik mammut, amelyet a legutóbbi 50 esztendőben a Tajmir félszigeten találtak.

Az olvasó írja

Figyelmeztető baleset

Reggel olvastam a Dél-Magyarország-ban a *»Halálos közlekedési baleset«* című közlést. Hát, sajnos, mégis igazam lett. A *»valószínűség törvénye«*, mint azt már több alkalommal említettem: élő, matematikai törvény. Ez van, ez létezik, ezt akarva, nem akarva, tudomásul kell venni! 1963. szeptember 11-én a *»Dél-Magyarország«*-ban megjelent *»Van-e ok a nagy sietésre?«* című cikkemben indítványoztam, hogy *»Allítsák vissza a Virág Cukrászdánál megszüntetett villamosmegállót... nehogy a keskeny járdára jóduló embereket a teljes sebességgel haladó villamos elüsse.«*

A valószínűségi törvény — törvény. Nagy hibája, hogy nincs meghatározott megjelenési ideje, tehát balesetek elhárításánál vele szemben fokozott figyelemmel kell lennünk. Ime: tegnap délelőtt 11 óra tájban, kilépvé a Kelemen utca 8. szám alatti lakásom kapuján, egy ismerősömmel találkoztam. Ebben a pillanatban egy új csuklós villamoskocsi robbogott el mellettünk gyorsvonalati sebességgel. Alig, hogy utána néztem, már a Zrínyi utcában rohant tova. Meg is jegyeztem: *»itt sem lesz változás addig, míg a valószínűség törvénye be nem bizonyítja igazát, hogy él és cselekszik.«* S ma olvasom, hogy ez már meg is történt!

Talán e jelen írásom miatt az *»illetékesek«* haragud-

ni fognak, hogy beleszólók olyan dolgokba, amihez nem értek. De a megtörtént halálos baleset jogot ad arra, hogy a fenti megálló ügyében ismételt szót emeljek. Ha a régi megállót visszaállítják, a megállás és elindulás már megakadályozza, hogy a villamoskocsi a két kanyar között — Széchenyi tér—Zrínyi utca — még akarva is teljes sebességgel haladjon. Az indítványom ellen akkor felhozott érvek is megdőlnék.

Mi, orvosok, talán nagyobb mértékben rendelkezünk az azal a bizonyos hatodik érzékkel, mellyel a veszélyt hamarabb megérezzük, mint más halandó, s ezt bizonyára foglalkozásunk fejlesztette ki bennünk. Bárki megfigyelheti, hogy az emberek egy része, hogy húzódik a keskeny járdán a fal felé, mikor a villamos elrobbog, mint-ha félné, hogy a sebesség magához vonzza. S mily sok gyenge idegzetű ember jár az utcán! Bizonyos, mikor a közlekedési szabályokat megalkotják, ezekre is gondolni kell.

Anélkül, hogy a tegnapi szerencsétlenség kivizsgálásának elébe vágnék, felmerül önkénytelenül az a gondolat, hogy a 70 éves öreg ember megijedt a mögötte közeledő villamos miatt, hol a kocsivezető a talán a megengedettnél *nem nagyobb sebességet* már fékezni nem tudta.

Dr. Erdélyi Jenő
c. egyetemi tanár

S=O=R=O=K=É=N

Szegedi EAC—Makói Vasas 5:0 (2:0). A barátságos labdarúgó-mérkőzést tegnap Szegeden játszották Horváth M. vezetésével. A SZEAC a következő összeállításban kezdett: Tóth — Szabó, Kürtösi, Sándor — Dezsöfi, Kóvári — Arató, Hajós, Popov, Reményik, Kőkény. A második félidőben Küntler lett a kapus, Szabó helyett Pataki állt be, Kóvári lett a balhátvéd, Reményik pedig a balfedezet, a csatársor összeállítása pedig a következő volt: Szlovák, Csömör, Nemes, Gilicz, Boros dr. A mezőnyben mindkét csapat elég jól mozgott, a SZEAC ügyesen használt ki helyzetit. Góllövő: Nemes 2, Hajós, Arató, Gilicz.

Ma Szegedi VSE—Kalocsai Honvéd barátságos kőtőtffogású birkózó-mérkőzés lesz a Vasutas-stadion tornatermében este 7 órai kezdettel.

Szegeden most folynak a Postás Kupa tekermérkőzések. A küzdelmekben a legjobb szegedi csapatok vesznek részt. Ma két mérkőzést játszanak: az Építők a SZAK-

SPORT

kal a ruhagyári pályán fél 7 órai, az SZVSE a Ruhagyárral a SZAK-pályán háromnegyed 7 órai kezdettel találkozik.

Fekete Pál, az ismert sportújságíró Csikar néven regényt ír Sándor Károlyról. A könyvben képek is lesznek. A szerző kéri azokat a szegedieket, akiknek Sándor Károlyról fiatalkori fényképük van, lehet csoportkép is a hajdani móravárosi csapatról, küldjék el címére, Budapest, XIII. kerület Balzac utca 27. sz. alá. A megjelölt felvételekért közlési díjat fizetnek.

A Szegedi VSE vívószakosztályában a jövő héten ismét megkezdődnek az edzések, amelyeket minden hétfőn és szerdán tartanak a Vasutas-stadion tornatermében 5-től 8 óráig, Bánkúti Sándor vezetésével.

HOGYAN TIPPELJUNK?

Olasz I. osztály

Florentina (4.)	
Bologna (1.)	1 2
Genoa (14.)—Lazio (10.)	1 x
Lanerossi (7.)	
Catania (12.)	1
Mantova (11.)	
Internazionale (3.)	x 2
Modena (15.)—Bari (17.)	1
Roma (6.)—Atalanta (8.)	1

Olasz I. B osztály

Lecco (10.)—Pro Patria (9.)	x
Prato (18.)—Napoli (7.)	1
Monza (17.)—Brescia (2.)	2

Francia bajnokság

Rennes (6.)—Monaco (4.)	x 1
Stade Français (16.)—Bordeaux (5.)	x 2
Sedan (14.)—R. Paris (13.)	1

A pótmérkőzésekben a hazaiak győzelmét várható. Zárójelben a csapatok helyezési számát közöljük.

Két második hely

(Liebmann felv.)

Szegeden a Rókusi Tornacsarnokban rendezték meg a területi egyéni ökölvívó-bajnokságot. Legjobban a békéscsabai és az ezüstérmek felét megszerezték. A Csongrád megyeiek közül a szentesi Adorján és a makói Hazuha győzött. A döntőbe két szegedi került: a légsúlyban Szalay (SZVSE), a félnehézsúlyban Vazorka (Sz. Dózsa) második lett. Képünkön Vazorka (jobbról) küzdelme látható. A szegedi fiú a döntőben a kecskeméti Kováccsal mérkőzik.

Egy régi sportvezető visszaemlékezései

Lassanként egészen elfelejtik városunkban a Szegedi Munkás Testező Egyesületet, pedig ennek a sportkörnek valamikor több száz tagja volt. 1945-ben a 35. éves jubileum alkalmából ünnepséget rendeztünk a Vasutas-stadionban, ahol mintegy kétezer sportoló szerepelt. Budapest, Miskolc, Győr és más városok munkás sportolói is képviseltették magukat. Aktuális lett volna 1960-ban az egyesület felévszázados évfordulóját is megünnepelni, de ez már elmaradt. Most már csak egy szakosztály őrzi fél nevében az emléket: A Vörös Meteor SZMTE tornászszakosztálya, azonban ők nagyon keveset hallatnak magukról.

Pédig az SZMTE a legnehezebb időkben is mindig rendezett sportbemutatókat és versenyeket. Különösen szépek voltak a tornabemutatók. Ezeknek azok is bemutatottak tudásukat szüleiknek és hozzátartozóiknak, akik egyébként nem vettek részt versenyeken, csak, mint ahogy az egyesület neve is mutatta, a testedzéssel foglalkoztak. A fiatalok a közös szabadgyakorlatokban a többiek után igazodva megállták a helyüket. Nagyon jóleső érzés, hogy

azok a gyakorlatok, amelyeket a mi leányaink sokszor bemutattak, ma már komoly sportnak számítanak. Ez pedig a művészi torna. Mi abban az időben a szabadonválasztott szabadgyakorlatoknak neveztük.

Az 1920-as években — tudtommal — először a Szegedi Torna Egylet versenyzője, Csáki Olga mutatta be Szegeden Szekszárdi Boldizsár torna testnevelő tanár oktatásában. Ezt a műfajt megkedvelték az SZMTE leányai is, és szintén Szekszárdi tanár irányításával ók is átvették. Legelőször Tokodi Borbála, Tokodi Gizi, Németh Gizi és Zimmermann Anna, majd a későbbi generációból Jánosi János vezetésével: Adók Rózsi, Pósa Ibo-ly és Pósa Mária. Jánosi katonai szolgálatra történt bevonulása után Kása András vette át a női szakosztály vezetését, és fejlesztette tovább, 1945-ig. Az újabb tornászok közül klasszikus is kiemelkedtek. Főként a férfiak közül, mint Szabó Gyula és Vener József, akik később hivatásos artisták lettek, egy korábbi rendkívül ügyes sportolónk, Tombácz Ferenc vezetésével. Emlékszem, az SZMTE tagjai nagy ovációval fogadták őket akkor is, amikor a cirkusuz porondján szerepeltek. Bár nem ez volt a célja az egyesületnek, hogy hivatásos artistákat neveljen, az akkori megélhetési viszonyok mégis többeket rákényszerítettek arra, ugyanúgy, mint a régi labdarúgókat is, hogy profivá váljanak.

Waltner Mihály

Egy kis „hittan”

Hatodik napon pedig teremtette isten az embert saját képére és hasonlatosságára. Azután bevezette a vasárnapi munkaszünetet, hogy kipihenje magát, elvégre ő is csak ember volt...

Hétfőn tartottuk rendszerint a szeminariumot, mégpedig munka előtt, mivel délutános szakmárra esett. Eppen arról volt szó, hogy a kommunista társadalomban sok minden másképpen lesz, mint a szocializmusban, ahol mindenki a munkája alapján részesül a javakból: amott már szükséglete szerint jut mindenkinek. Látszólag egyszerű az elv, de nehéz ezt a hétköznapi »taposó-malmához« szokott agyvelőnek megérteni, amikor éppen azon töpreng, hogy ha elvállalja Kovács szomszéd, kukoricáját minárium után, munfelesben kapálni, mit kaközben vita kelet-

hoz az a konyhára. Az ember a maga mindennapi élete szerint gondolkodik és nem is olyan könnyű az. Orránál tovább látnia. Mert míg azon tűnődik, hogy kifizetődik-e egy munka vagy sem, furcsának találja akkor is elvégezni, ha nincs szüksége rá. S ha olykor-olykor olyan munka is akad, amit maga jószántából a többiekkel együtt csak egy kőszőnő szóért végez el, azt nem is érzi igazán *»munkának«*. Így hát pillanatnyi élete mintájára tud csak képződni a jövőről is. Ennek a pillanatnyi helyzetétől korlátolt gondolkodásnak vannak azután különleges esetei is.

Történt, hogy szomszéd, kukoricáját minárium után, munfelesben kapálni, mit kaközben vita kelet-

kezett ebből a jövő-elképzelésből kiindulva. És miután mindenki mondta a magáét, hosszas fej-törés után Barna is letette a voksot. Nagy darab, és lassan őrli ember volt ez a Barna, s hogy a hosszú töprengés milyen bölcseséget szült a fejében, tisztán kiderül. Csak annyit még, hogy a múltban katonáskodott: továbbszolgáló tizedes volt, ennyire vitte és nem tovább jámborságánál, jóhiszeműségénél meg — mitagadás, be kell vallani — csizmákban kifejezhető bölcselműségénél fogva. Így hát csak jóhiszeműségének tulajdoníthatták a többiek ezt az új bölcselkedését is, mely így hangzott:

— Nem is lesz az

rossz. Én már tudom milyen lesz! Hát mint ahogyan nálunk volt a katonaságnál: mindenki megkapta a ruhát, a szappant, a kosztot... Egyszóval nem volt gondja semmire. Csak elment és... vételezett.

Kitört a nevetés. Barna jóindulatúan mosolygott — nem értett semmit. Anynyira nem, hogy meg is sértődött.

Azért mégiscsak megértjük őt: ha az isten se tudta jobban megerősíteni az agyát, minthogy saját hasonlatosságára képzelje el az embert, hát Barna is a saját élete képmására képzelte el a jövőndőt. Aminthogy bizonyára azt istent is zupás örmesternek gondolja, ha netán vigyázásban imádkozik. Hiszen az ember is saját hasonlatosságára és képmására teremti az istent.

Németh Ferenc

Somfai László:

VALAMIT a labdarúgásról

HARMADIK BESZÉLGETÉS

EN: Valaki a Népsportban felvette, hogy a gólarány mai kiszámítási módját váltsa fel olyan értékelési mód, amely az adott gólokra építene. Sajnos, ez a sok fantáziát tartalmazó javaslat is elkésett. Pedig ezt az 1963-as őszi csonka fordulóban — amikor egy csapat sem esik ki — ki lehetett volna próbálni.

O: Mit szólna ahhoz, ha a pontszámokat egyáltalán nem is vennék figyelembe, hanem csak az így nyert gólarányt?

EN: Álmodozunk még merészebben! Csak az adott gólok száma döntse el a csonka forduló sorsrendjét. „Kinek van a legjobb csatársora?” Ez lehetne az álombeli forduló kiírásának címe.

O: De ha ezzel már elkéstünk, akkor ébredjünk föl. És most arra szeretném kérni, mondja meg, hogy ön, mondjuk csapatot képzelhetbeli edzője, hogyan látna a meglévő játékosárga további fejlődését, fejlesztését. Személy szerint szóljon néhány játékosunkról.

EN: Személy szerint, de persze nem név szerint.

O: Ezt nem lehet...

EN: Mindjárt megérti. Kezdjük a kapusokon. Az új szerzeményt persze nem ismerem. A két régi közül az „öregebbik” nagyon biztos kezű kapuőrző. Tapad kezéhez a labda, ragyogóan — bár a lapos labdára kissé késvé — vetődik. Halatlan bravúrokra képes. Negatívuma önbizalomhiánya, gyenge idegrendszere. A szezon végére rendszerint kimerül.

O: Maga ideg orvos is?

EN: Az éppen nem. De szemem az van.

O: Folytassuk! A másik kapus?

EN: A másik. Ragyogóan ruganyos és merész. Megbízhatóságán sokat ront, hogy jobban bízik az öklében, mint a tenyerében. Persze neki is meg kell még tanulnia azt, ami a jó kapusból biztos kapust csinál: a kifutások időzítetttségét. Ez éppoly fontos, mint pl. a 4x100-asoknál a váltás. Persze, ezt is tanítania kell az edzőnek.

O: Menjünk tovább! A Jobbhátvéd?

EN: Ő közelíti meg a csapatban az úgynevezett atlétikus-labdarúgót. Keménység, remek fizikum, gyorsaság, szív, megfelelő gömbérvék és labdakezelés. Csodálatos, hogy a válogatók szeme nem akad meg rajta.

O: Ha egy fejfel magasabb volna...

EN: Lehet. Én az ő helyében még többet törnék kapura, hisz szélsőként kezdte. Gyakorta előrohant ugyan a labdával, de aztán átadja, a helyett, hogy az ilyenkor mindig tévovázó védelem mellett a 16-os sarkáról rászúrna a bört. Hiszen lövőképessége is kiváló. Megfigyelhetné, hogy a hátvédek előretörése mindig zavartá teszi a védőket, lövésre nem számítanak, hátrálnak... Biztos pontja csapatának.

O: A két középhátvéd?

EN: A magyar futball egyik legragyogóbb fe-

jelője csak akkor használható az általam javasolt támadó futballban, ha az edző speciális gyakorlatokkal lényegesen tud javítani a gyorsaságán. Ugyanis nagy hátrány az első vonal számára, ha a söprögő előtti szükség van egy állandó első számú bástyára, középhátvédre is, s ha ezt átjártsszák, végső mentevárnak ott a szőke söprögő, akinek különben erényei még: pompás szere-lése a földön — nem szabad nekivinni a labdát —, javuló labdairányítása és futballesze.

O: És a másik? A nagyreményű fiatalabb?

EN: Mintha megtorpant volna 1962. nyara óta. Persze a sérülések sok játékosát benitottak már meg, Maga is észrevehette rajta. Gyorsasága nem fejlődött tovább, rúgótechnikája kitűnő, feje is, de korántsem tudja a labdát pontosan irányítani. Sok a vaktában elrúgott mentőlápdája.

O: Nem képzelhető el, hogy tanítják erre?

EN: Minden lehetséges.

O: Menjünk tovább! Balhátvéd?

EN: Miért egyesszámban beszél? Balhátvédek! Azt sem tudom, melyikről szóljak. A legtöbb fantáziát abban láttam, aki az utolsó félidőben csatár, fedezet és hátvéd egyaránt volt.

O: De hiszen ő elment.

EN: Hallom. Kár egyelőre ez a poszt börtöltel-lennek látszik.

O: Hát hiszen, ha a remek fejlődő középhátvéd egyszer mégis megtanulna futni...

EN: Osztom a véleményét. Akkor volna balhátvéd is. A jelenlegi közép őrizné az ellenfél jobbzsélőit. De tartalékról akkor is gondoskodni kell.

O: Igen... De nézzük a fedezeteket!

EN: Mára elég. Holnap velük folytatom.

(Folytatjuk)

DÉL-MAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei és Szegedi városi bizottságának lapja. Megjelenik hétfő kivételével mindennap.

Szerkesztő a szerkesztő bizottság Főszerkesztő: dr. Lőkös Zoltán Szerkesztőségi Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 35-35. 30-06 Ejszakai telefon: 35-06

Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat Felelős kiadó: Kovács László Kiadóhivatal: Szeged, Klauzál tér 2. Telefon: 35-00. 31-18. (Beküldött kéziratot nem örzünk meg és nem adunk vissza.) A lapot nyomta Szegedi Nyomda Vállalat Szeged, Kőrös u. 9.

INDEX: 23 052

Terjesztik a Csongrád megyei postahivatalok. Előfizetési díj egy hónapra 12 Ft. Elfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél.